

ต่ออายุการใช้ 'พาราควอต'
ชัดเจนมติสมัชชาสุขภาพ
> 15

ต่ออายุการใช้ 'พาราควอต' ชัดเจนมติสมัชชาสุขภาพ

กรุงเทพธุรกิจ • การต่ออายุการใช้ "พาราควอต" ทั้งที่รู้เป็นสารเคมีอันตราย ชัดมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งทุกภาคส่วนทั่วประเทศร่วมกำหนดและขับเคลื่อน ด้านอนุกรรมการขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพฯ ปลูกสังคมไทยลุกขึ้นต้าน เพื่อร่วมสร้างสังคมสุขภาวะ ยันผลการศึกษายืนยันชัดทำลายสุขภาพ

จากกรณีที่มีการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน เคยเสนอให้ยกเลิกการใช้และนำเข้าพาราควอตไปแล้ว เนื่องจากส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคนั้น

นพ.พลเดช ปิ่นประทีป เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเปิดเผยว่า การต่ออายุใบอนุญาตใช้สารเคมีเกษตร "พาราควอต" จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของคนไทยอย่างมาก ซึ่งสมัชชาสุขภาพแห่งชาติที่มีภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วนทั่วประเทศ ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม ได้ร่วมกันผลักดันนโยบายเพื่อยกเลิกการใช้สารเคมีอันตรายในการปลูกพืช และพัฒนาแนวทางอาหารปลอดภัยอย่างต่อเนื่องมา

การตัดสินใจต่ออายุการใช้พาราควอตเป็นการส่งสัญญาณให้เห็นว่า การดำเนินนโยบายเพื่อสุขภาพของคนไทยเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก

จิราพร ลิ้มปานานนท์

พลเดช ปิ่นประทีป

ตลอด 10 ปี จึงไม่เห็นด้วยกับการอนุญาตให้ใช้พาราควอตอีกต่อไป

"ภาคีเครือข่ายสมัชชาสุขภาพแห่งชาติต้องการเห็นมาตรการแก้ปัญหาสารเคมีที่ใช้ในภาคเกษตรอย่างยั่งยืน ประเทศไทยซึ่งเคยมีความอุดมสมบูรณ์ในอดีต ปัจจุบันกลับถูกมองว่าเป็นแผ่นดินอาบยาพิษเพราะใช้สารเคมีการเกษตรกันมากมายและแพร่หลาย แม้รายการสารเคมีที่เป็นอันตรายจริงๆ อาจมีเพียงจำนวนหนึ่งเท่านั้น แต่หนึ่งในนั้นก็คือ พาราควอต จึงมีมติให้หน่วยงานที่รับผิดชอบยกเลิกการนำเข้ามาใช้ขึ้นทะเบียนและจำหน่ายพาราควอต เพื่อดูแลสุขภาพของประชาชนและผู้บริโภค รวมถึงตลาดสินค้าเกษตรส่งออกด้วย"

ก่อนหน้านี้อิสมัชชาสุขภาพแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง 3 มติ ได้แก่ มติในปี 2551 เรื่องเกษตรและอาหารในยุควิกฤต และมติในปี 2555 อีก 2 เรื่อง คือ ความปลอดภัยทางอาหารและการแก้ไขปัญหาจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และการพัฒนาเกลือและกระบวนการที่สามารถรับมือผลกระทบด้านสุขภาพจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะอาหารและสินค้าเกษตรที่เป็นอาหาร

หลังจากมีมติแล้วคณะกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (คมส.) ซึ่งมี ศ.คลินิกเกียรติคุณ นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน ได้บูรณาการทำงานกับหลาย

หน่วยงานเพื่อขับเคลื่อนมติสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ในการทำงานขับเคลื่อนก็มีทั้งผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข นักวิชาการ ภาคธุรกิจ เอกชน และกลุ่มประชาสังคมร่วมทำงานมาด้วยกันโดยตลอด จนถึงขั้นมีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติควบคุมสารเคมีการเกษตร พ.ศ. เพื่อเสนอให้แยกการควบคุมวัตถุอันตรายประเภทสารเคมีการเกษตรออกจากวัตถุอันตรายทั่วไป

และต่อมา นพ.ปิยะสกล เห็นความสำคัญของปัญหาความไม่ปลอดภัยของอาหารต่อสุขภาพผู้บริโภคอย่างมาก จึงให้กระทรวงสาธารณสุขออกคำสั่งแต่งตั้ง “คณะกรรมการขับเคลื่อนปัญหาการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีความเสี่ยงสูง” โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานด้วยตนเอง มีองค์ประกอบที่หลากหลาย และมีผู้แทนกรมวิชาการเกษตรร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วยเช่นกัน

ในที่สุดคณะกรรมการฯ ได้มีมติเสนอให้ยกเลิกการใช้พาราควอต เมื่อเดือนเมษายน 2560 ที่ผ่านมา เพราะมีข้อมูลด้านที่ยืนยันได้ชัดเจนว่าพาราควอตเป็นสารเคมีที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

นพ.พลเดช ย้ำว่า สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) จะทำหน้าที่สืบค้นคัดค้านเรื่องนี้อย่างเป็นทางการไปยัง

กรมวิชาการการเกษตร และกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการวัตถุอันตรายที่เป็นผู้ต่ออายุพาราควอตต่อไป เพื่อยืนยันว่าการกำหนดนโยบายใดๆ ของรัฐต้องคำนึงถึงสุขภาพประชาชนเป็นหลักสำคัญ

ด้าน จิราพร ลิ้มปานานนท์ ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพ

แห่งชาติ กลุ่มประเด็นเกษตรและอาหาร กล่าวว่า การเสนอให้ยกเลิกการใช้พาราควอต เพราะมีข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน และได้มีการหารือกันหลายครั้งระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้แทนของกรมวิชาการเกษตรเอง ก็มีส่วนร่วมโดยตลอด จึงไม่เข้าใจว่าเหตุใดจึงได้ประกาศให้ต่ออายุใบอนุญาตสารเคมีพาราควอตให้บริษัทเอกชนออกไปอีก ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มความเสี่ยงให้กับสุขภาพประชาชนทั้งเกษตรกรและผู้บริโภคอย่างยิ่ง

“การตัดสินใจต่ออายุการใช้พาราควอต เป็นการส่งสัญญาณให้สังคมเห็นว่าการดำเนินนโยบายใหม่ๆ เพื่อสุขภาพของคนไทยเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก โดยเฉพาะอุปสรรคที่เกิดจากหน่วยงานซึ่งมีอำนาจตัดสินใจ ได้กลายเป็นปัญหาที่สะสมต่อไปอีก ผลลัพธ์สุดท้ายคือสุขภาพและประโยชน์ที่ประชาชนสูญเสียไป”

จิราพร กล่าวเพิ่มเติมว่า ในการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 10 จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 20-22 ธ.ค. 2560 นี้ คณะทำงานขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ กลุ่มประเด็นเกษตรและอาหาร ก็จะรายงานผลการทำงานเพื่อให้ภาคีเครือข่ายได้รับรู้ผ่านทางนิทรรศการและเวทีเสวนาต่างๆ ให้สังคมตื่นตัวและร่วมกันแสดงพลังต่อต้านและหาทางออกต่อไป